პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

26 აგვისტო სამშაბათი 1969

ფასი 2 კაპ.

გამოცემის 50-ე წელი • № 197 (14497)

მომზადებული შევხვდეთ რთველს

ვენახებში ყოველგვარი სამუშაო დამთავრდა, ყურძენმა ფერი იცვალა. მევენახის ენაზე ეს იმას ნიშნავს, რომ ზვრები დაიკეტა, რთველამდე იქ არავინ არ უნდა შევიდეს, მიწამ უნდა მოისვენოს, მტევანი უნდა დამსხვილდეს, დიამკრახოს, დაშაქრდეს. მაგრამ თვით მევენახეს დასვენებისათვის აბა სადა სცალია! ვიდრე ყურძენი დაშაქრდებოდეს, მეზვრეებს საქმე, რომ იტყვიან, ყელამდე აქვთ. რთველამდე დარჩენილ ერთ თვეში მევენახეები ისე უნდა მოემზადნენ, რომ ყურძენი მოკლე დროში და უდანაკარგოდ მოკრიფონ. ყოველგვარი წვრილმანი დეტალურად უნდა გაითვალისწინონ; დაწყებული ყურძნის საკრეფი დანებით და დამთავრებული ღვინის დასაყენებელი ჭურჭლით — ყველაფერი დროულად უნდა მომზადდეს.

რთველი ხომ ჩვენი მეზვრეების გულგასახარი, მთელი წლის ენერგიული ნაშრომის შეჯამების დროა! რთველის ორგანიზებულად, შემჭიდროებულ ვადებში წარმართვა ჩვენი მევენახეების, პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ხელმძღვანელების საპატიო საქმეა.

მიმდინარე წელი მევენახეებისათვის ბევრი რამით არის ღირსშესანიშნავი. ჯერ ერთი, ისინი ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავის აღსანიშნავი სოციალისტური შეჯიბრებანი ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებისათვის იბრძვიან, მეორეც — წელს მათ 300 ათასი ტონა ყურძენი უნდა მიჰყიდონ სახელმწიფოს. ამდენი ყურძენი ჩვენს მევენახეებს ხომ ჯერ არ დაუშვიდიათ! გარდა ამისა, აღსანიშნავია ისიც, რომ ასეთი მძიმე ბუნებრივი პირობები, წელს რომ იყო, იშვიათად თუ ყოფილა. დაგვიანებული გაზაფხული, შემდეგ გაშფოთებული ჭიქა-ქუხილი, რასაც სეტყვა მოსდევდა, მერე გვალვები, და ადვილი წარმოსადგენია, რა დიდი ჯაფა დაადგებოდათ საქართველოს მეზვრეებს. მაგრამ ქართველმა მევენახეებმა უსსოვარი დროიდან ხომ ვაზი შვილივით შეიყვარეს! შვილს კი გაჭირვებაში აბა ვინ მიატოვებს! პირიქით, მევენახე ვაზს თვალისჩინივით უვლის, ეფერება, ენერგიის დაძაბვით ებრძვის ავადმყოფობასა თუ სხვა სტიქიურ მოვლენებს, ვინაიდან იცის, რომ ჯანსაღი ვაზი წელს თუ არა, მომავალ წელს მაინც უხვი მოსავლით გულს გაუხარებს.

შრომაში გაუტეხელი ქართველი მევენახეები სტიქიურ მოვლენებს მედგრად ხვდებოდნენ. ისინი სეტყვის შემდეგ დაცარიელებული ვენახისაკენ მიეშურებოდნენ, რომ წამოეყენებინათ ვაზი, მერე წამალი შეესხურებინათ, გოგირდი შეეფრქვიათ. მათ იციან, რომ ნასეტყვი ვენახი სრულ მოსავალს ვერ მისცემს, მაგრამ მომავალი წელი ხომ წინ არის! შეუპოვრობა, გულგაუტეხლობა და ნებისყოფა თვალნათლივ მარჩენალის — ვაზისადმი შეუნელებელი სიყვარული გამოავლინეს წელს ყვარლის, გურჯაანის, თელავის რაიონების იმ მევენახეებმა, სადაც სეტყვამ ვენახები ერთობ დააზიანა. მევენახეებს მხარში ედგნენ. საქმით ეხმარებოდნენ ამ რაიონების პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ხელმძღვანელები.

300.000 ტონა ყურძენი — საშობლოს! აი რა ზღუდი უნდა აიღონ წელს საქართველოს მევენახეებმა. ჩვენი რესპუბლიკის მეტ წილ რაიონებში ვენახებს კარგად მოუარეს და ახლა ჩინებული რთველის მოლოდინში არიან. რა თქმა უნდა, მევენახეებმა კარგად იციან, რა უნდა გააკეთონ რთველამდე დარჩენილ დროში, მაგრამ ჩვენი კეთილი რჩევა მათთვის მაინც სასარგებლოა. მათ უნდა შევახსენოთ, რომ რთველის ორგანიზებულად, შემჭიდროებულ დროში დამთავრება იმის საწინდარია, რომ მთელი წლის ნაშრომი უკლებლად მიიტანონ მარნებში. არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ დროზე დვალკომპლექტოთ მკრეფავთა ბრიგადები, ვენახებში მისასვლელი სატრანსპორტო გზები წესრიგში მოვიყვანოთ, გამართულ მდგომარეობაში გვქონდეს ტრანსპორტი, საჭირო რაოდენობით მოვიმარაგოთ ყურძნის საკრეფი ინვენტარი, ჭურჭელი.

სიღნაღის, წითელწყაროს, ახმეტის, გარდაბნის, ზესტაფონის, მაიაკოვსკის, თერჯოლის, ვანის და მთელი რიგი სხვა რაიონების მევენახეებმა ყველაფერი უნდა გააკეთონ იმისათვის, რომ რთველი ორგანიზებულად დაამთავრონ. ამავე დროს მათ მოუზდებათ იმ დანაკლისის შევსება, რაც ზოგიერთ რაიონში სტიქიურმა მოვლენებმა გამოიწვია.

დიდი და პასუხსაგები ამოცანების შესრულება აკისრიათ „სამტრესტის“ პირველადი გადამუშავების ქარხნებს. ქართული ღვინის ხარისხისა და სახელის დაცვა, უსსოვარი დროიდან მოხვეჭილი ღირსების შენარჩუნება და განმტკიცება დიდად არის დამოკიდებული საქართველოს მეღვინეებზე. ზღვად მოსული მოსავლის შეუფერხებლად მიღება და გადამუშავება ღვინის მრეწველობის მუშაკთა საპატიო ამოცანაა. მათ წელს 22 მილიონი დეკალიტრი ღვინო უნდა აწარმოონ. ეს დიდ შრომასა და ენერგიას, ცოდნას, საქმის სიყვარულს მოითხოვს. ჩვენ გვწამს, რომ ქართული ღვინის მარკის ამაღლებისათვის მეღვინეები არ დაიშურებენ უნარსა და ცოდნას, ყველაფერს გააკეთებენ იმისათვის, რომ მომხმარებელს მისცენ მეტი არომატული, მაღალხარისხოვანი ქართული ღვინო.

„სამტრესტის“ ღვინის ქარხნებში რთველისათვის მზადება დროულად დაიწყეს. წინანდლის, ნაფარეულის, ქისტაურის, თელავის, ოკამის, მცხეთის, არგვეთის, ვარციხის და სხვა ღვინის ქარხნები კარგად ემზადებიან ყურძნის მიღებისა და გადამუშავებისათვის. მათ დროულად დაცალეს და გაასუფთავეს ტარა-ჭურჭელი, შეაკეთეს ყურძნის გადასამუშავებელი მანქანები.

რთველის მოახლოება რატომღაც არ იგრძნობა ზოგიერთ ქარხანაში. ზოგან ალბათ ფიქრობენ, დრო საკმაოა, მოვასწრებთო. მაგრამ მათ უნდა შეეგახსენოთ, რომ მედლეხვალიეს უთუოდ მოუგვიანდება. ზესტაფონის რაიონის მევენახეები წელს კარგად გაიხარჯნენ და უხვ მოსავალსაც მოელიან, მაგრამ ყურძნის მიღებისა და შეუფერხებლად გადამუშავებისათვის ნაკლებად ზრუნავენ. ზესტაფონის ქარხანამმართველოს მუშაკები. იქ არ იგრძნობა რთვლისწინა სამზადისი. თერჯოლის ქარხანამმართველომ სიმონეთის ღვინის ქარხანაში დიდი სამუშაოები წამოიწყო, მაგრამ საქმის ნელი ტემპით წარმართვა საზიანოა. მათ უფრო მეტის გაკეთება დასჭირდებათ, რომ მომზადებული შეხვდნენ რთველის დაწყებას. მანავის ღვინის ქარხანაში მანქანა-დანადგარების შეკეთება ჭიანურდება. წდგომარეობის გამოსასწორებლად ქარხნის ხელმძღვანელობამ გადამჭრელი ღონისძიებები უნდა განახორციელოს.

შემოდგომამდე, ყურძნის კრეფის დაწყებამდე, ზოგიერთ ღვინის ქარხანაში უნდა დამონტაჟებულიყო ქადეიშვილის სისტემის კარუსელური ელათინები წნეხები, რაც გაადვილებდა ყურძნის გადამუშავებას, საშუალებას მისცემდა მეღვინეებს შეუფერხებლად მიეღოთ ზვრების ბარაქა. მაგრამ იმის გამო, რომ თბილისის ორკონიკიძის სახელობის მანქანათსამშენებლო ქარხანამ ვერ უზრუნველყო წნეხების დამზადება, ახმეტის ღვინის ქარხანაში ვერ დამონტაჟდა ეს მანქანა. საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის სამინისტროს წნორის მერვე სამშენებლო უბანი შეუწყნარებლად აჭიანურებს ბოდბე-მაღაროს ღვინის ქარხანაში მიმღები განყოფილების მშენებლობას. ტიბანის ღვინის ქარხანაში კი სამი წლის წინათ აშენებული ბუტები დღემდე საეკსპლოატაციოდ არ არის გადაცემული. ამ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრა დროზე უნდა მოხდეს, რომ არ შეფერხდეს ყურძნის მიღება-გადამუშავება.

მევენახეებო, მეღვინეებო, რაიონების პარტიული და სამეურნეო ორგანოების ხელმძღვანელებო! რთველი კარს მოგვადგა. და, დარჩენილი დრო მაქსიმალურად გამოვიყენოთ, შემჩნეული ნაკლოვანებანი სწრაფად აღმოვფხვრათ! ორგანიზებულად შეხვდეთ რთველს. დროულად, უდანაკარგოდ მოვკიფოთ ყურძენი, შეუფერხებლად გადავამუშაოთ მევენახეთა გარჯის ნაყოფი, ენერგიულად ვიბრძოლოთ ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავისათვის ნაკისრი სოციალისტური ვალდებულებების შესრულებისათვის!

ლენინურ ჯგროვის ასეულს 100

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს პროფსაბჭოში

რესპუბლიკურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულნი

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ და საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს პრეზიდიუმმა განიხილეს რესპუბლიკური და საკავშირო რესპუბლიკური დაქვემდებარების სამრეწველო საწარმოთა და ორგანიზაციათა კოლექტივების რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების მეორე კვარტალის შუამავლის შედეგები.

გამარჯვებულებს მიენიჭათ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს გარდამავალი წითელი დროშები და პირველი ფულადი პრემიები:

საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — თბილისის პლასტმასის ნაწარმის ფაბრიკის კოლექტივს;

საქართველოს სსრ ხე-ტყის და ხისდამამუშავებელი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — ახმეტის ხისდამამუშავებელი კომბინატის კოლექტივს;

საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — სამტრესტის თბილისის № 1 ღვინის ქარხნის, იქალთოს მინის ქარხნისა და სამტრესტის თბილისის კონიაკის ქარხნის კოლექტივებს.

საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — თბილისის № 6 სამკერვალო ფაბრიკისა და ძაფდ-ქამოლის კომბინატ „საბჭოთა საქართველოს“ კოლექტივებს.

საქართველოს სსრ სასოფლო მშენებლობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — თერჯოლის საკომლეურნეობათაშორისო ორგანიზაციის კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამინისტროს საწარმოთა შორის — მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების წყალტუბოს რაიონული სამმართველოსა და მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების ქუთაისის საქალაქო განყოფილების ტანსაცმლის ინდივიდუალური მეკერვის ფაბრიკის კოლექტივებს.

საქართველოს სსრ კომუნალური მეურნეობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — თბილისის შშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სამგზავრო ტრანსპორტის სამმართველოსა და გორის წყალსადენ-კანალიზაციის მეურნეობის სამმართველოს კოლექტივებს.

საქართველოს სსრ საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — თბილისის საშენ-მასალათა კომბინატის კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — „საქშახტმშენის“ № 7 ტრესტის, „ვითურშახტმშენის“ სამშენებლო სამმართველოსა და № 3 ტრესტის № 7 სპეციალიზებული სამშენებლო სამმართველოს კოლექტივებს;

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ბორცისა და რძის მრეწველობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — ბოლნისის ხორცკომბინატის კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — „ალაზანმშენის“ ტრესტის № 2 სამშენებლო-სამონტაჟო სამმართველოს კოლექტივს;

საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს საწარმოთა შორის — რესპუბლიკური საბაჭრო ორგანიზაციის — „საქვაჭრობის“ კოლექტივს.

საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტროს საწარმოთა შორის — № 2660 ავტოკოლონისა და მახარაძის სატვირთო ავტოტრანსპორტის კანტორის კოლექტივებს.

საქართველოს სსრ საავტომობილო გზების სამინისტროს საწარმოთა შორის — № 28 საგზაო-საექსპლოატაციო უბნის კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამონტაჟო და სპეციალური სამშენებლო სამუშაოების სამმართველოს საწარმოთა შორის „საქელექტრომონტაჟის“ ტრესტის თბილისის სამონტაჟო სამმართველოს კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ქიმიური მრეწველობის სამმართველოს საწარმოთა შორის — რაჭის სამთო-მეტალურგიული კომბინატის კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს პურის პროდუქტებისა და კომბინირებული საკვების მრეწველობის სახელმწიფო კომიტეტის საწარმოთა შორის — ნავთლუღის პურის პროდუქტების ბაზის კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს რეპუბლიკური გაერთიანება „საქსოფლტექნიკის“ საწარმოთა შორის — „საქსოფლტექნიკის“ თელავის რაიონული განყოფილების კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული გეოლოგიის სამმართველოს საწარმოთა შორის — ივრის ჰიდროგეოლოგიური პარტიის კოლექტივს.

თბილისის მეტროპოლიტენის სამმართველოს საწარმოთა შორის — ელექტროდეპოს კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების მთავარი სამმართველოს საწარმოთა შორის — „საქლითონმომარაგებაგასაღების“ ქუთაისის ლითონის ბაზისა და — „საქქვანახშირმომარაგებაგასაღების“ სამმართველოს კოლექტივებს.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ენერგეტიკისა და ელექტრიფიკაციის მთავარი სამმართველოს საწარმოთა შორის — „ნიკობესის ჰიდროელექტროსადგურის № 2 კასკადის კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს გაზიფიკაციის მთავარი სამმართველოს საწარმოთა შორის — „აბარგაზის“ სამმართველოს კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს კინემატოგრაფიის სახელმწიფო კომიტეტის საწარმოთა შორის — თბილისის კინოთეატრ „ამირანის“ კოლექტივს.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს „საქკონსერვხელბოსტნის“ სახელმწიფო კომიტეტის საწარმოთა შორის — შორისა და ლაგოდეხის ხილ-კენკრის ღვინოების ქარხნების კოლექტივებს.

მეორე ფულადი პრემიები მოიპოვეს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული გეოლოგიის მთავარი სამმართველოს თერჯოლის გეოლოგიურ-საძებნო პარტიისა და მიქვეფის გეოლოგიურ-სადაზვერვო პარტიის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების მთავარი სამმართველოს ქუთაისის ხე-ტყის საწყობის, თბილისის მერრადი ნედლეულის გადამუშავების ფაბრიკისა და „საქფერადლითმომბრესტორსების“ გურჯაანის წვრილსაბითუმო ვაჭრობის მაღაზიის კოლექტივებმა.

მესამე ფულადი პრემიები დაიმსახურეს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული გეოლოგიის სამმართველოს ტყვარჩელის საშენ მასალათა გეოლოგიურ-სადაზვერვო ექსპედიციის, კომპლექსური ჰიდროგეოლოგიური და საინჟინრო-გეოლოგიური სადგურის და გეოლოგიურ-სადაზვერვო ექსპედიციისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების მთავარი სამმართველოს „საქქვანახშირმომარაგებაგასაღების“ სამმართველოს ტყიბულისა და ტყვარჩელის კანტორებისა და „საქკომპლექტმოწყობილობის“ სამმართველოს კოლექტივებმა. (საქდესი).

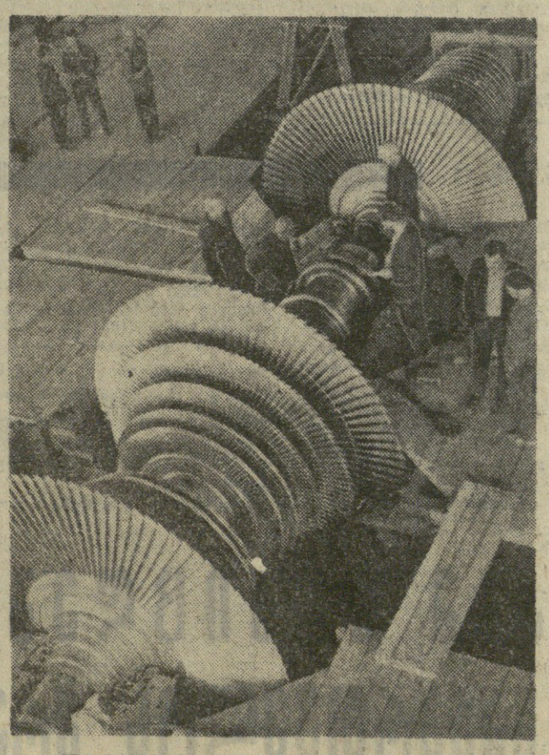

ბელორუსიის სსრ ლუკომლის სახელმწიფო რაიონულ ელექტროსადგურში შეუდგნენ 300 ათასი კილოვატი სიმძლავრის პირველი ტურბოგენერატორის მონტაჟს. სულ სადგურში რვა ასეთი ტურბოგენერატორი დაიდგმება.

ტრეტ „ცენტროენერგომონტაჟის“ უბნის კოლექტივმა ვალდებულება იკისრა ვადამდე — დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 52-ე წლისთავისათვის დაამთავროს პირველი ტურბოგენერატორის მონტაჟი.

სურათზე: პირველი ტურბინის როტორის რეგულირება.

ფოტო მ. მინკოვიჩისა (საქდესის ფოტოქრონიკა).

უდიდესი ელექტროსადგური დონგასის ცენტრში

დონეცკი. (საქდესის კორ.). „ამუშაოთა ახალი ეტაპი დაიწყო ენერგეტიკის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურის — უდიდესი თბოელექტროსადგურის აშენებლობაზე: მეტალოფენებმა დაიწყეს მთავარი შენობის აგება. 600 მეტრი სიგრძის ორკუნსში გაჭიმავენ ელექტროაგრეგატებს, რომელთა საერთო სიმძლავრე შეადგენს 3 მილიონ 600 ათას კილოვატს.

ეს სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგური შენდება დონეცის აუზის ცენტრში იმ შახტების მეზობლად, რომლის ქვანახშირსაც დაწვავს.

კონვეიერზეა ახალი ტრაქტორი

ხარკოვი. (საქდესის კორ.). ხარკოვის სატრაქტორო ქარხნის საამწყობო კონვეიერიდან ჩამოვიდა ახალი თვლიანი „ტ-25“ ტრაქტორის პირველი პარტია. ამ ტრაქტორმა შეიცვალა ტრაქტორი „დტ-20“. ახალი მარკის ტრაქტორის წარმადობაზე გადავიდნენ ისე, რომ კონვეიერი არ შეუჩერებიათ.

„დტ-20“ ტრაქტორის დიზელის ძრავა ნაცვლად, რომელიც წელიწადს ცოდებოდა, ახალ მოდელზე დგას ვლადიმირის ქარხნის ძრავა, იგი ჰაერით ცივდება. „ტ-25“ ტრაქტორს აქვს არა მარტო დიდი სიმძლავრე, არამედ გადიდებული სამუშაო სიჩქარე, რომელიც საშუალებას იძლევა ერთსა და იმავე დროს შესრულებულ დიდი მოცულობის სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოები. ამასთან ამცირებს სამუშაოთა თვითღირებულებას.

პატივს სცემენ გმირთა ხსოვნას

კიშინიოვი, 25 აგვისტო. (საქდესის კორ.). გუშინ დღისით მთელ რესპუბლიკაში გამოცხადდა ერთი წუთის დუმილი. მშრომელებმა პატივი სცეს ფაშისტ დამპყრობლებისაგან საბჭოთა მოლდავეთის განთავისუფლებისათვის ბრძოლებში დაღუპულ გმირთა ხსოვნას. გაირინდა საპატიო ყარაული მარადიულ ცეცხლთან კიშინიოვის სამხედრო სასაფლაოზე. აქ ათასობით ადამიანი შეიკრიბა რესპუბლიკის დედაქალაქის განთავისუფლების 25 წლისთავის დღეს.

რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ბრძოლებში დაღუპულ გმირთა ხსოვნისადმი მიძღვნილი მიტინგი გახსნა მოლდავეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ი. ი. ბოდიუღამ.

ხალხმა დაუსრულებელ ნაკადად ჩაუარა ძმათა სასაფლაოს. გრიალებს საარტილერიო სალუტი.

მარადიული ცეცხლის ახლოს აწყობრი ნაბიჯით ჩაიარეს კიშინიოვის გარნიზონის მეომრებმა.

სადამოს რესპუბლიკურ სტადიონზე დიდი სახალხო ზეიმი გაიმართა.

შეკრებილთა წინაშე სიტყვები წარმოთქვეს მოლდავეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ა. ფ. დიორდიცამ და სხვებმა.

შემდეგ გაიმართა გრანდიოზული თეატრალური წარმოდგენა.

გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის გამოფენა თბილისში

„ტემპი, ტექნიკა, ტრადიციები“. ასეთი დევიზით ძღვნილ გერმანიის. დემოკრატიული რესპუბლიკის საკანტორო და გამოსათვლელი მანქანების გამოფენა თბილისში ეწი დაკავშირებულია გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის 20 წლისთავთან და ეხმაურფა სოციალისტური სახელმწიფოს პროგრესს ეროვნულობის ამ დარგის განვითარებაში.

გამოფენა საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობეს მიღწევათა გამოფენის ერთერთ პავილიონში მოაწყო გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის საგარეო საგაჭრო საწარმომ „ბიურომაშინენ-ექსპორტმა“ საბჭოთა კავშირისა და საქართველოს საგაჭრო პალატების დახმარებით.

გამოფენის გახსნის წინ, 25 აგვისტს გაიმართა პრეს-კონფერენცია. საქართველოს სსრ საგაჭრო პალატის პრეზიდიუმის თავმჯდომარე რ. ელიგულაშვილი მიესალმა გამოფენის ორგანიზატორებს, გერმანელ საელჩოლებს.

საგარეო-საგაჭრო საწარმოს „ბიურომაშინენ-ექსპორტის“ გენერალური დირექტორის მოადგილემ კარლ ჰაინს ამარელმა ტურნალისტებს უთხრა, რომ სსრ კავშირი ბევრი გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის საგარეო საგაჭრო საწარმომ „ბიურომაშინენ-ექსპორტმა“ საბჭოთა კავშირისა და საქართველოს საგაჭრო პალატების დახმარებით.

ბევრ სხვადასხვა ელექტრომექანიკური და ელექტრონული გამოსათვლელ მანქანას იყენებენ საქართველოს სახალხო მეურნეობაში, კერძოდ, რესპუბლიკის ცენტრალურ სტატისტიკურ სამმართველოში.

გამოფენის მეტი ნაწილი ექსპონატები — ამ პროდუქციის ნიმუშია, რომელსაც გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა აწვდის საბჭოთა კავშირს. გამოფენილ საკანტორო მანქანებს შორის ბევრია სიახლე. საყურადღებოა საბუღალტრო ავტომატები ქართული და სომხური შრიფტით.

გამოფენის მუშაობის დღეებში გაიმართება მეცნიერულ-ტექნიკური კონფერენციები, საბჭოთა სპეციალისტების კონსულტაციები ელექტრომექანიკური და ელექტრონული გამოსათვლელი მანქანების მომსახურებისა საკითხებზე.

პრეს-კონფერენციას ესწრებოდნენ კომბინატ „ცენტრონიკის“ გენერალური დირექტორის მოადგილე ალმა სროკა, სახალხო საწარმოს „ბიურომაშინენფერკეზონ მ გერის“ კომერციული დირექტორი პაუნტერ გატი, ხარბეულტრო მანქანების ქარხნის „ასკატის“ კომერციული დირექტორი ვეორგ ბეერ; თბილისში გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის გამოფენის დირექტორი ვერნერ ბლეშე, საგარეო-საგაჭრო საწარმო „ბიურომაშინენ-ექსპორტის“ გენერალური დირექტორის საკავშირო რწმუნებული იოჰანეს ჰელდა. (საქდესი).

საქართველო უზრუნველყოთ საკუთარი წარმოების კარტოფილით

წალკელთა პირობა

გვესაუბრება საქართველოს კპ წალკის რაიკომის პირველი მდივანი ა. მაკაროვი

წალკის რაიონის კარტოფილი ცნობილია მთელ რესპუბლიკაში. გასულ წელს რაიონის შრომელებმა, მიუხედავად ჭირვეული ამინდისა, მოიყვანეს და სახელმწიფოს მიჰყიდეს 14 ათასი ტონა კარტოფილი. ცხადია, ეს მაჩვენებელი არადამაკმაყოფილებელია. წელს კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა ფართოდ გააჩაღეს სოციალისტური შეჯიბრება ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავის ღირსულად შესვლისათვის და გადაწყვიტეს მიიღონ 20 ათასი ტონა კარტოფილი ნაცვლად წლიური გეგმით გათვალისწინებული 18.000 ტონისა.

პირობის შესასრულებლად სამეურნეო წლის დასაწყისიდან ენერგიული მუშაობა დაიწყო. პირველადი პარტიული ორგანიზაციები, საბჭოთა მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების ხელმძღვანელებთან ერთად, სათავეში ჩაუდგნენ რეზერვების გამოძებნას იმისათვის, რომ თავიანთი საპატიო წვლილი შეიტანონ საქართველოს მშრომელთა საკუთარი წარმოების კარტოფილით უზრუნველყოფის საქმეში.

წალკელებმა კარგად იციან, რომ კარტოფილის მოსავლიანობის ზრდა დიდად არის დამოკიდებული ნიადაგის სწორად შერჩევაზე, ჯანსაღ თესლზე და ნათესების აგროვადებში დამუშავებაზე. ამ მხრივ წელს რაიონში შრომაზედლთან შედარებით უკეთესი მაჩვენებლებია. ავრანლოს საბჭოთა მეურნეობაში ფართოდ იყენებენ მექანიზაციას. აქ მანქანებით აწარმოეს კარტოფილის რგვა.

მარტო ამით როდი მივიღებთ უხვ მოსავალს. რაიონის მეკარტოფილეებმა ნათესში საჭირო რაოდენობით შეიტანეს სასუქი, თავის დროზე აწარმოეს ნიადაგის გაფხვიერება, მკენარისათვის მიწის მეშოყრა, დამატებითი გაშოკვება და სხვ. ყურადღება მიექცა აგრეთვე კარტოფილის დაავადების დროულად ლიკვიდაციას.

ახლა მოსავალს კარგი პირი უჩანს. გასაკუთრებით აღსანიშნავია ბეშთაშენის, ავრანლოს, წალკის საბჭოთა მეურნეობები, აშალას, კუშჩის, ჯინისის, ნარდეევანის კოლმეურნეობები, რომლებმაც კარგად მოუარეს კარტოფილის ნათესებს და ამის შედეგად მოსალოდნელია მოსავლიანობის წლიური გეგმა დიდი გადაჭარბებით შესრულდეს.

კარტოფილის მოსავლის აღება ყველაზე რთული და შრომატევადი პროცესია. მოსავლის აღება იწყება იმ დროს, როცა ფოთლები გახმობას იწყებს. პირველად რაიონში მოსავლის აღება გუნთნებითა და ბარით წარმოებდა. ეს პროდუქციის თვითღირებულებას ზრდიდა. წელს ძირითადად გამოყენებული იქნება კარტოფილის ამღები მანქანები. ეს მუშახელის ეკონომიასთან, ერთად გააიაფებს მიღებულ პროდუქციას.

მიკიოლთ მეტი და იაფი კარტოფილი — ასეთია წალკელთა პირობა.

უძველესი ხალხის

ერთიანი ფრონტი ფაშიზმის წინააღმდეგ

პარიზი, 25 აგვისტო. (საქდესი). არალეგალურად მომუშავე ესპანეთის სოციალისტურმა მუშათა პარტიამ და პორტუგალიის სოციალისტური მოქმედების პარტიამ გადაწყვიტეს გაერთიანონ ღონისძიებანი ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

გადაწყვეტილება, შეკავშირებულ ესპანეთისა და პორტუგალიის პარტიების მოქმედება, მიიღეს ამ ორი ანტიფაშისტური მოძრაობის ხელმძღვანელთა მოლაპარაკების დროს, რომელიც ლონდონსა და პარიზში გაიმართა.

აგრესიის კიდევ ერთი აქტი

ამანი, 25 აგვისტო. (საქდესი). დღეს დილით ისრაელის სამხედრო თვითმფრინავები თავს დასხმენენ იორდანიის სოფელ ას-სუნნეს ვადი ზერკის რაიონში, რომელიც მდებარეობს 30 კილომეტრზე ამანს ჩრდილო-აღმოსავლეთით. იორდანიის სახელმწიფო ორტოლერიამ ცეცხლი დაუშვა აგრესორებს.

ბალდაღის რადიოს ცნობა

ბეიროუთი, 25 აგვისტო. (საქდესი). როგორც ბალდადის რადიომ გადმოსცა, დღეს ერაყში სისრულეში მოიყვანეს სიკვდილის განაჩენი, რომელიც გამოუტანეს 15 პირს ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ისრაელის სასარგებლოდ ჯაშუშური საქმიანობისათვის. სიკვდილით დახვრეტილთა შორის რამდენიმე სამხედრო მოსამსახურე იყო.

ბულგარეთის ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბულგარეთის ეროვნული ბიბლიოთეკა ... ...

წერილები რედაქციას

ვალს გადასცდა უნდა

ბანკი და უწყებანი

სახალხო მეურნეობაში დაკრედიტების და ანგარიშწორების შემდგომი გაუმჯობესებისა და წარმოების სტიმულირებაში კრედიტის როლის ამაღლების შესახებ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღო დადგენილება, რომელშიც დასახულია სახალხო მეურნეობის ყველა დარგთან საკრედიტო ურთიერთობის განმტკიცებისა და გაფართოების კონკრეტული ღონისძიებანი.

ამავე დადგენილებით დაევალათ სამინისტროებს, უწყებებს სისტემატიური კონტროლი გაუწიონ საწარმოებსა და ორგანიზაციებს სწორად და ეფექტურად გამოიყენონ საკუთარი სახსრები და ბანკის კრედიტები, ამავე დროს დროულად გადაუხადონ ბანკს სესხი. მიიღონ საჭირო ზომები მატერიალური და ფულადი სახსრების ხარჯვაში უყაირათობისა და ზედმეტობის აღმოსაფხვრელად.

მიუხედავად განხორციელებულ ღონისძიებებისა, რესპუბლიკის მთელი რიგი ორგანიზაციები უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან სახელმწიფო სესხის გადახდას.

1969 წლის პირველი იანვრისათვის მოკლევადიანი კრედიტების დავალიანებამ რესპუბლიკაში მიაღწია 1.500 მილიონ მანეთს, რაც 1968 წლის პირველ იანვართან შედარებით გაზრდილია 170 მილიონი მანეთით. როგორც ვხედავთ, გაცემული კრედიტები საგრძნობლად გაზრდილია.

ყველა საწარმო და ორგანიზაცია, რომელიც სარგებლობს მოკლევადიანი კრედიტით და ბანკს თავის დროზე არ გადაუხდის სესხს, დაგვიანებისათვის ბანკს უხდის პროცენტს. მაგალითად, 1968 წელში მოკლევადიანი ვადაგადაცილებული სესხებისათვის ბანკმა ორგანიზაციებს საურავის სახით გადაახდევინა 3,5 მილიონი მანეთზე მეტი.

ასევე თავის დროზე მიმწოდებელთა ანგარიშების გაუნაღდებლობისათვის მყიდველები იხდიან საურავს ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე 0.03 პროცენტის ოდენობით, რაც ასევე საგრძნობ თანხას შეადგენს.

მაგალითად, რესპუბლიკაში 1969 წლის პირველი იანვრისათვის სახბანკის ვადაგადაცილებული დავალიანება მოკლევადიანი სესხების ოდენობამ შეადგინა 65.4 მილიონ მანეთს, ხოლო მიმწოდებლთა გაუნაღდებული ანგარიშების დარგში — 56,2 მილიონ მანეთს. პირველი იანვრისისათვის ეს თანხები შესაბამისად გაიზარდა. პირველმა მიაღწია 80,5 მილიონ მანეთს, ხოლო მეორემ — 99,7 მილიონ მანეთს.

მიუხედავად იმისა, რომ სახბანკის საქართველოს რესპუბლიკურმა კანტორამ ჩაატარა მთელი რიგი ღონისძიებები იმ საწარმოებში და ორგანიზაციებში, რომლებიც დროულად არ იხდიან სესხებს, არ ანაღდებენ ანგარიშებს, მდგომარეობა მაინც არასახარბიელოა. 1968 წელს ბანკმა სანქცია წაუყენა 287 ორგანიზაციას, მათ შორის დაკრედიტებიდან მოხსნა 121, ხოლო დაკრედიტების განსაკუთრებულ რეჟიმზე გადაიყვანა 48 ორგანიზაცია.

დიდი ხნით ვადაგადაცილებული დავალიანება ირიცხება რესპუბლიკის სავაჭრო ორგანიზაციებზე. მაგალითად, მიმდინარე წლის პირველი იანვრისათვის სახბანკის ვადაგადაცილებული სესხები იყო 3,1 მილიონი მანეთი და გაუნაღდებელი ანგარიშები მიმწოდებლებისა 2,8 მილიონი მანეთი. პირველი იანვრისისათვის გაიზარდა შესაბამისად პირველი 12.8 მილიონ მანეთამდე, ხოლო მეორე 8,4 მილიონ მანეთამდე. სახბანკის ვადაგადაცილებული სესხები ვაჭრობის სამინისტროს ორგანიზაციებზე ირიცხება 1.436 ათასი მანეთი, სამომხმარებლო კოოპერაციის ორგანიზაციებზე — 4.928 ათასი მანეთი.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს მძიმე სიფინანსო მდგომარეობა საქხლებოტანგაჭრობის სიბოთუმო კანტორისა, რომელსაც სახბანკის ვადაგადაცილებული სესხები აქვს პირველი იანვრისისთვის 3.250 ათასი მანეთი და მიმწოდებლების დროზე გაუნაღდებელი ანგარიშები 775 ათასი მანეთი.

გარდა ზემოაღნიშნული ორგანიზაციებისა, პირველი იანვრისათვის დიდი ვადაგადაცილებული დავალიანება ირიცხება შემდეგ სამინისტროებსა და უწყებებზე:

ვადაგადაცილებული დავალიანება ათას მანეთობით	ბანკისადმი	მიმწოდებლებისადმი
საქართველოს ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტრო	1.186	5.320
საქართველოს კომუნალური მეურნეობის სამინისტრო	1.742	10.243
საქართველოს საუნე მასალათა მრეწველობის სამინისტრო	2.942	4.239
საქართველოს კვების მრეწველობის სამინისტრო	4.200	1.600
საქართველოს მოსახლეობის საყოფაცხოვრები მომსახურების სამინისტრო	751	1.672
საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო	381	229
საქართველოს მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრო	1.690	772
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	15.649	2.878
საქართველოს მშენებლობის სამინისტრო	3.594	14.654
„საქკოსერვხილმოსტანის"	4.400	2.100
სახელმწიფო კომიტეტი „საქჩაბმრეწვი"	1.080	944
„საქნახშირის"	874	1.377
„საქმთავარმომარაგების"	2.012	1.613

სამინისტროებისა და უწყებების, ყველა საწარმოს და ორგანიზაციის ხელმძღვანელებმა, კარგად უნდა იცოდნენ, რომ სესხის აროდროულად დაფარვა იწვევს საკრედიტო დისციპლინის დარღვევას, არ ხდება სახალხო მეურნეობაში კრედიტის ეფექტურად გამოყენება, ამავე დროს თვით სესხების მიმღები ორგანიზაციები ზარალდებიან იმის გამო, რომ ვალის დაგვიანებით გადახდის გამო ბანკს ჯარიმის სახით დიდ თანხებს უხდიან. ვადაგადაცილებული სესხის და მიმწოდებლების ანგარიშების გაუნაღდებლობა ნიშნავს, რომ საწარმოში შექმნილია საფინანსო სიძნელე, მაგრამ ამას ზოგიერთი ორგანიზაციის ხელმძღვანელი ანალიზს არ უკეთებს, არ იღებს გადამჭრელ ზომებს მდგომარეობის გამოსასწორებლად.

სახბანკის მუშაკები იძულებული არიან ასევე ორგანიზაციებს რამდენიმე გაფრთხილების შემდეგ მიუყენონ სანქცია; დაკრედიტების განსაკუთრებული რეჟიმი, დაკრედიტებიდან მოხსნა და სხვა სახის ზეკანონური ზომები.

სესხების დროულად დაფარვისათვის სახელმწიფო ბანკის სისტემაში ზემდგომი ორგანოების დადგენილებით 1967 წლის პირველი აპრილიდან შემოღებულია პრემიალური სისტემა, მაგრამ საქართველოში სახბანკის დაწესებულებების 60-70 პროცენტი ვერ იღებს ამ პრემიებს იმის გამო, რომ მთელი რიგი ორგანიზაციები საჭირო ზომებს არ ახორციელებენ დავალიანების დროულად გადახდისათვის.

იმ საწარმოებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელობამ რომელთაც აქვთ სახელმწიფო ბანკის ვადაგადაცილებული სესხები, უნდა მიიღოს გადამჭრელი ზომები, რათა დროულად დაფაროს დავალიანებები და ამით ხელი შეუწყოს სახელმწიფო ბანკს კვლავ გასცეს სესხები სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარებისათვის.

ნ. შავაძე.

სახბანკის საქართველოს რესპუბლიკური კანტორის მმართველის მოადგილე, რესპუბლიკის დამსახურებული ეკონომისტი.

ტრაქტორის სრულყოფისათვის

დტ-75 მარკის ტრაქტორი საბჭოთა წარმოების ყველაზე ახალი ტიპისაა. ტრაქტორს აქვს მძლავრი წევითი ძალა, მუხლუხოვანია. მუხლუხები მოძრაობაში მოჰყავს ბოლო გადაცემის მექანიზმს — წამყვანი თვლის ღერძითა და ფასზე დამაგრებული ვარსკვლავა თვლის სამოაღლებით. ისინი ერთმანეთთან დამაგრებული არიან ქანჩ-ჭანჭიკით, მაგრამ ეს დამაგრება, სამწუხაროდ, ისე უბრალოა ამ კვანძისათვის, რომ სულ მოკლე ხანში გამოდის მწყობრიდან.

კონსტრუქციით გათვალისწინებული ქარხნული შეერთების ვარიანტით ვარსკვლავა თვლისა და წამყვანი ღერძის ხვრეტსა და ჭანჭიკს შორის არის ღრეჩო, რადგან ჭანჭიკი უნდა ტრიალდეს დასაქანჩავად, რათა ვარსკვლავა თვალი მყარად მიემაგროს ღერძს. მაგრამ ეს ასე არ არის.

ტრაქტორის მოძრაობის დროს წინ ან უკან წარმოიშობა ურთიერთსაწინააღმდეგოდ მიმართული ძალები, რის გამო ჭანჭიკსა და ხვრეტს შორის მიმდინარეობს ინტენსიური ცვეთა.

ჩემი წინადადებით, „საქსოფლტექნიკის" დუშეთის განყოფილების სახელოსნოში შემეძინა გამოცდილების მიხედვით, გაცვეთილი დეტალების გამოყენება (თუ ხვრეტები ძალიან ელიფსურად არის ნაცვეთი) შეიძლება, მხოლოდ ხელახლა უნდა გაიბურღოს ხვრეტები და ჭანჭიკიც ხელახლა დამზადდეს ისე, რომ წამყვანი ღერძის ხვრეტში ჰქონდეთ გამოდიოდეს და არ უნდა არსებობდეს ღრეჩო ნახვრეტსა და ჭანჭიკს შორის.

შეერთების ეს ვარიანტი დიდად ახანგრძლივებს ტრაქტორის ექსპლოატაციის ვადას, მეტად იაფი ჯდება. მისი გაკეთება ყველა სახელოსნოში შეიძლება.

ვ. თინიკაშვილი.

საქსოფლტექნიკის დუშეთის განყოფილების უფროსი ინჟინერი.

კომუნისტი
ორგანო
ბიბლიოთეკა
რაიონალიზატორი
გვირჩევს

რაიკომი და კადრები

ბ. ბერიძე.

საქართველოს კპ ხულოს რაკომის პირველი მდივანი.

ენგურჰესის მშენებლობის ძალოვანი კვანძის სამმართველოში მოწინავედ ითვლება მეხუთე უბნის კოლექტივი, რომელსაც ახალგაზრდა სპეციალისტი მ. ჭაავა ხელმძღვანელობს.

სურათზე: უბნის უფროსი მ. ჭაავა დავალებას აძლევს ცვლის უფროსებს ჯ. ცნობილაძესა და კ. არაბიძეს.

ფოტო თ. შუტკარაძისა.

ლექციები მდივნებისათვის

ახალციხე. რაიონის საკოლმეურნეო, სახბჭოთა მეურნეობებისა და საწარმო-დაწესებულებათა პირველადი პარტიული ორგანიზაციების მდივნებისათვის წაკითხულ იქნა ლექციები თემაზე: „მშრომელთა კომუნისტური აღზრდა იდეოლოგიური მუშაობის მთავარი ამოცანაა თანამედროვე ეტაპზე".

ლექციები წაიკითხეს პოლიტიკური განათლების კაბინეტის გამგემ ფ. კოკოიანმა და რაიკომის ლექტორმა უ. ბერიძემ.

ლ. დათეშაძვილი.

ორგანიზაციულ-პარტიული მუშაობის კაბინეტი

ტყიბული. (საკ. კორ.). სტალინის სახელობის შახტის პარტიულ კომიტეტთან გაიხსნა ორგანიზაციულ-პარტიული მუშაობის კაბინეტი. აქ გამოფენილია სკკპ. მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიების, სამხარეო, საოლქო, საქალაქო, რაიონული და პირველადი პარტიული ორგანიზაციების სტრუქტურული სქემები. თვალსაჩინო ადგილზეა გამოკრული შახტის პარტიულ კომიტეტში გაერთიანებულ კომუნისტთა საქმიანობის ამსახველი ცნობები.

კაბინეტის ერთი კუთხე უკავია პარტიაში მიღების, პერსონალური საქმეების, ბიუროსა და პარტიული კრების დოკუმენტების გაფორმების ნიმუშებს. დიდი ადგილი აქვს დათმობილი ორგანიზაციულ-პარტიული მუშაობის ლიტერატურის გამოფენას.

ქურნალი — თავის მკითხველებს

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ჟურნალი — „კოლიტიჩესკოე საამოობრაზოვანიე"

როგორ შევისწავლოთ უფრო ღრმად და უკეთ განვმარტოთ მარქსისტულ-ლენინური თეორია, უფრო მჭიდროდ დავუკავშროთ იგი კომუნისტურ მშენებლობის პრაქტიკას, სიბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის საშინაო და საგარეო პოლიტიკას, როგორ გავგებოთ ჩვენი გამოსვლა, მეცადინეობა სემინარზე, წრეში შინაარსიანი და მკაფიო?

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ჟურნალი „პოლიტიჩესკოე სამოობრაზოვანიე" ცდილობს დახმარება გაუწიოს ამ საკითხებში პარტიელი და კომკავშირელი სწავლების სისტემის პროპაგანდისტებსა და მსმენელებს, ლექტორებს, პარტიულ მუშაკებს, მსმენელებლებს, ყველას, ვინც დამოუკიდებელ სწავლებას რეფერუციერ თეორიას. ჟურნალში ცენტრალური აგიტაციის კომბინატ ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილ მასალებს. ნომრიდან ნომერში ქვეყნდება სტატიები, კონსულტაციები მარქსიზმის თეორიაში ლენინის წვლილის შესახებ, პრაქტიკულად მისი იდეების განხორციელების შესახებ.

„პოლიტიჩესკოე სამოობრაზოვანიეში" სკკპ XXIII ყრილობისა და ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების, კომუნისტური და მუშათა პარტიების 1969 წლის საერთაშორისო თათბირის გადწყვეტილებათა მიხედვით ფართოდ შეიქმნება სსრ კავშირში კომუნიზმის მშენებლობის თეორიისა და პრაქტიკის, მსოფლიო სოციალიზმის განვითარების, კომუნისტური, მუშათა და ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის, მშვიდობისათვის ხალხთა ბრძოლის დიდმნიშვნელოვანი პრობლემები.

სისტემატიურად იბეჭდება მასალები პარტიული სწავლების სისტემის სხვადასხვა რგოლისათვის. პრობლემური თეორიული სემინარების პროპაგანდისტებისა და მსმენელებისათვის ჟურნალი განაგრძობს „კონსულტაციების გამოქვეყნებას განყოფილებებში „იდეოლოგიური ბრძოლის პრობლემები", „თანამედროვე ანტიმარქსისტული ეკონომიური თეორიების კრიტიკა", „ახლანდელი ფილოსოფიური ცოდნა, „ხალხმეურნეობა და ეროვნული საკითხი", „ეროვნული ურთიერთობა", „ეროვნული ფერი", „ეროვნული ენა", „ეროვნული ფერწერა", „ეროვნული ლიტერატურა", „ეროვნული ხელოვნება", „ეროვნული ფილოსოფია", „ეროვნული ეკონომიკა", „ეროვნული ეთნოგრაფია", „ეროვნული ფოლკლორ

საკავშირო ბიბლიოთეკა

ᲡᲐᲕᲡᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲐᲯᲠᲘᲗ ᲣᲤᲔᲠᲔᲜ ᲛᲔᲐᲠᲡ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲐᲡᲗᲕᲘᲡ

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ, 25 აგვისტო. (საკდესის კორ.). ამ დღეებში ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი ქვეყნის ყველა კუთხიდან იღებს საწარმოთა და დაწესებულებათა პარტიული ორგანოების, კოლექტივების უამრავ წერილსა და რეზოლუციას. მათი ავტორები — მუშები და გლეხები, კომუნისტები და უპარტიოები აცხადებენ, რომ სავსებით უჭერენ მხარს პარტიისა და ხახელმწიფოს ხელმძღვანელობას, ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის გ. ᲣᲡᲐᲙᲘᲡ მიერ წარმოთქმულ სიტყვებს კომუნისტთა აქტივის კრებაზე, რომელიც პრაღაში გაიმართა 19 აგვისტოს. მშრომელები გადაჭრით გმობენ უწესრიგობას ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის დედაქალაქსა და ზოგიერთ სხვა ადგილას, რაც ანტისოციალისტურმა კონტრრევოლუციურმა ძალებმა გამოიწვიეს.

„კატეგორიულად ვგმობთ გარკვეული ᲯᲒᲣᲤᲔᲑᲘᲡ ამსწინანდელ კონტრრევოლუციურ გამოსვლას პრაღაში, — წერენ ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტს ᲩᲐᲠᲗᲣᲚᲐ „ტატრა-კოპრშივნიცას“ მუშაკები. — დიდად ვაფასებთ სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოების, უწესრიგობის ძალებისა და სახალხო მილიციის მტკიცე მოქმედებას. კატეგორიულად მოვითხოვთ, რომ წესრიგის დამრღვევთა წინააღმდეგ ᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲓᲔᲑᲝᲓᲔᲡ ᲣᲛᲐᲪᲠᲔᲡᲘ ᲓᲐᲛᲠᲔᲑᲘᲡᲐ“.

კონტრრევოლუციური ძალების პროვოკაციები პრაღაში გადაჰქონდა დაგმეს აგრეთვე პლზენის მანქანათსამშენებელო კომბინატ „ᲩᲝᲠᲝᲓᲐᲡ“ პარტიული აქტივის კრების მონაწილეებმა, რომლებმაც მიღებული რეზოლუცია გაუგზავნეს ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმს. მხარს ᲣᲭᲔᲠᲗ და კვლავაც დავუჭერთ მხარს ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲦᲝᲜᲘᲡᲫᲘᲔᲑᲡ, რომელთა მიზანია ᲩᲔᲮᲝᲡᲚᲝᲕᲐᲙᲘᲡ აღდგენა პრაღაში და სიმშვიდის შენარჩუნება რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე, ხაზგასმით აღნიშნავენ ისინი.

დიდი კმაყოფილებით წაიკითხეთ ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის პრეზიდენტისა და ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის სიტყვები, რომლებიც წარმოთქვეს 19 აგვისტოს პრაღაში პარტიულ აქტივზე, ნათქვამია სლოვაკიის საწარმოო კოოპერატივების კომიტეტის ხელმძღვანელობის წერილში. ᲩᲕᲔᲜ მტკიცედ ვადგავართ მარქსიზმ-ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲖᲛᲘᲡ, პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის, სსრ კავშირთან და სხვა სოციალისტურ სახელმწიფოებთან ᲫᲛᲝᲑᲘᲡᲐ და კავშირის პრინციპებს და საკმაოდ ᲗᲣᲯᲔᲠᲗ მხარს და ნდობას ᲒᲣᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲗ ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს ᲒᲣᲡᲢᲐᲕ ᲰᲣᲡᲐᲙს.

„Გ. ᲰᲣᲡᲐᲙᲘᲡ და ლ. სვობოდას გამოსვლები საერთო-სახელმწიფო აქტივზე თავდადებული და ნაყოფიერი მუშაობის ახალი სტიმული გახდა, — აღნიშნულია კუნჩიცის კლემენტ გოტვალდის სახელობის მეტალურგიული კომბინატის მეტალურგიული რეზოლუციაში. — ჩვენი საწარმოს კომუნისტები დარწმუნებული არიან, რომ ჩეხოსლოვაკიის საზოგადოებაში შინაპოლიტიკური კრიზისის დაძლევისა და ვითარების კონსოლიდაციის ერთადერთი გზაა ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ მაისის პლენუმის გადაწყვეტილების თანმიმდევრული შესრულება.

როგორც გაზეთი „ᲠᲣᲓᲔ ᲞᲠᲐᲕᲝ“ წერს, კომბინატის კომუნისტები საზგასმით აღნიშნავენ, რომ ᲩᲕᲔᲜᲘᲡ წარმატებითი სოციალისტური განვითარების ერთადერთი გარანტიაა ძმური კავშირი სსრ კავშირთან და სხვა სოციალისტურ სახელმწიფოებთან“.

„ᲩᲕᲔᲜᲗᲐ დაგარწმუნოთ, რომ მტკიცედ ᲕᲓᲒᲐᲕᲐᲠ ინტერნაციონალიზმისა და საბჭოთა კავშირთან მეგობრობის ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲔᲑᲘᲗ“, წერენ ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტის ქალაქ გოტვალდოვის საწარმოო გაერთიანება „სეიტის“ ფეხსაცმლის ფაბრიკის კომუნისტები.

თავიანთ განცხადებას, რომ მხარს უჭერენ პარტიისა და სახელმწიფოს ხელმძღვანელობას, ჩეხოსლოვაკიელი მშრომელები ადასტურებენ კონკრეტული შრომითი საქმეებით. ᲩᲠᲓᲘᲚᲘᲗᲘᲗ ჩეხიის საწარმოო გაერთიანება „ლეკაკის“ მაღაროელები თავიანთ წერილში რესპუბლიკის პრეზიდენტს ლ. სვობოდას უპატაკებენ, რომ 21 აგვისტოს ამოიღეს მილიონზე მეტი ტონა ზეგიგმითი ქვანახშირი.

კუნჩიცის კლემენტ გოტვალდის სახელობის მეტალურგიული კომბინატის მშრომელები 7-8 პროცენტით მეტ ფოლადს ადნობენ, ვიდრე გეგმით არის გათვალისწინებული.

შრომითის წარმატებებს უპატაკებენ მინდვრის მშრომელები.

ᲛᲐᲮᲝᲚᲝᲓ ᲤᲐᲥᲢᲔᲑᲘ

● **ᲐᲛᲐᲜᲘ**, 25 აგვისტო. (საკდესი). ისრაელის მხედრიონი განაგრძობს პროვოკაციებს იორდანიასთან ცეცხლის შეწყვეტის ხაზებზე.

იორდანიის შეიარაღებული ძალების წარმომადგენელმა აქ განაცხადა, რომ 23 აგვისტოს ისრაელის ჯარებმა ორჯერ დაუშინეს ცეცხლი იორდანიის ჯარების პოზიციებს. ისრაელებმა იორდანიის ჯარების პოზიციებს დაუშინეს ტანკების, ნაღმსატყორცნების ცეცხლი და „დედამიწა-დედამიწის“ კლასის რაკეტები. იორდანიის მხარეს ცეცხლითვე უპასუხა. დაიჭიანეს ისრაელის ერთი ტანკი.

⊙ **ᲙᲘᲜᲝᲗᲘ**, 25 აგვისტო. (საკდესი). ვიეტნამის სახალხო არმიის მეზენიტეებმა 19 აგვისტოს ჩამოაგდეს ამერიკის თვითმფრინავი, რომელიც შეიერა ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის საჰაერო სივრცეში ᲙᲣᲜᲒᲑᲘᲜᲘᲡ პროვინციაში. როგორც ვიეტნამის საინფორმაციო საააგენტომ გადმოსცა, დღეს ქაინინგის პროვინციაში ჩამოაგდეს ამერიკის უპილოტო მზვერავი თვითმფრინავი.

⊙ **ᲑᲣᲔᲜᲝᲡ-ᲐᲘᲠᲔᲡᲘ**, 25 აგვისტო (საკდესი). არგენტინის კომუნისტურმა პარტიამ მოუწოდა არგენტინის მთელ დემოკრატიულ და პროგრესულ ძალებს მხარი დაუჭირონ გაფიცვას, რომლის მოწყობა არგენტინის მთელ რიგ პროფკავშირულ ორგანიზაციებს განზრახული აქვთ 27 აგვისტოსათვის.

⊙ **ᲙᲐᲐᲑᲐ**, 25 აგვისტო. (საკდესი). 1964-1968 წლებში დამნაშავეობა ᲪᲔᲪᲮᲚᲣᲚᲘᲡ-როლი იათოლის გამოყენებით ᲰᲝᲚᲔᲜᲓᲘᲐᲨᲘ თითქმის ოთხჯერ გაიზარდა. ეს მონაცემები მოყვანილია პარლამენტის სასამართლო სამეთა მუდმივი კომისიის მოხსენებაში, რომელიც აქ გამოქვეყნდა.

ᲖᲔᲘᲛᲘ ᲑᲣᲥᲐᲠᲔᲡᲢᲨᲘ

ᲑᲣᲥᲐᲠᲔᲡᲢᲘ. საკდესის კორესპონდენტი ფ. ᲯᲐᲠᲘᲪᲝᲕᲘ გვატყობინებს: რუმინეთმა საზეიმოდ აღნიშნა ფაშისტური უღლისაგან ქვეყნის განთავისუფლების 25 წლისთავი.

ᲑᲣᲥᲐᲠᲔᲡᲢᲨᲘ იუბილეს გამო გაიმართა სამხედრო პარადი და მშრომელთა დემონსტრაცია. ესწრებოდნენ რუმინეთის კომუნისტური პარტიის ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ მდივანი, სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ᲩᲐᲣᲨᲔᲡᲙᲣ, მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ი. გ. მაურერი და სხვა რუმინელი ხელმძღვანელები. სტუმართა ტრიბუნებზე იყვნენ რუმინეთის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები, საბჭოთა დელეგაცია სკკპ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ კომიტეტის წევრის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის ვ. ნ. ნოვიკოვის მეთაურობით, საბჭოთა კავშირ-რუმინეთის მეგობრობის საზოგადოების დელეგაცია და საზღვარგარეთის სხვა დელეგაციები.

ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲢᲠᲘᲑᲣᲜᲘᲡ წინ საზეიმო მარშით ჩაიარეს ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲯᲐᲠᲘᲡ ᲯᲐᲠᲘᲡ ᲥᲕᲔᲓᲐᲜᲐᲧᲝᲤᲝᲑᲘᲗ. ᲐᲕᲘᲐᲢᲝᲠᲘᲡ მოედანს, სადაც ზეიმი მიმდინარეობდა, გადაუფრინეს საბრძოლო თვითმფრინავებმა.

მშრომელთა დემონსტრაცია გახსნა 1944 წლის 23 აგვისტოს შეიარაღებული აჯანყების მონაწილეთა და ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის მონაწილეთა კოლონამ. შემდეგ ჩაიარეს დემონსტრანტთა ლამაზად გაფორმებულმა კოლონებმა. დემონსტრაციის შემდეგ მოედანზე გამოვიდნენ სპორტსმენები. დღეს საზეიმო დემონსტრაციები გაიმართა ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲐᲠᲐᲥᲨᲘ.

ᲑᲣᲥᲐᲠᲔᲡᲢᲘ. (საკდესი). რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭომ რუმინეთ-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის განვითარებაში წვლილისათვის საიუბილეო მედლით „სამშობლოს განთავისუფლების 25 წლისთავი“ დააჯილდოვა საბჭოთა დელეგაციის წევრები, რომლებიც ᲘᲠᲘᲜᲘᲡᲬᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲖᲔᲘᲛᲘᲨᲘ მონაწილეობისათვის ჩამოვიდნენ. მედლები დელეგაციის მეთაურს, სკკპ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ კომიტეტის წევრს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეს ვ. ნ. ნოვიკოვს და დელეგაციის სხვა წევრებს გადასცა რუმინეთის კომუნისტური პარტიის გენერალური მდივანი, სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ᲩᲐᲣᲨᲔᲡᲙᲣ.

ᲯᲘᲚᲓᲝᲔᲑᲘᲡ გადაცემას დაესწრნენ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ი. გ. მაურერი და სხვა რუმინელი ხელმძღვანელები.

საიუბილეო მედლით დაჯილდოებული არიან ᲐᲠᲒᲔᲜᲢᲘᲜᲐᲨᲘ ზეიმზე ჩამოსული საბჭოთა კავშირ-რუმინეთის მეგობრობის საზოგადოების დელეგაციის წევრები.

ᲞᲐᲢᲠᲘᲝᲢᲔᲑᲘ ᲣᲢᲔᲕᲔᲜ

ᲒᲐᲜᲗᲐᲕᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲡ პრესის საააგენტო სამხრეთ ვიეტნამიდან იუწყება, რომ განთავისუფლების სანალსი შეიარაღებულმა ძალებმა ᲣᲙᲐᲜᲐᲡᲙᲜᲔᲚᲘ დროს გააქტიურეს საომარი მოქმედება ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲐ-ᲡᲐᲘᲒᲝᲜᲘᲡ ᲯᲐᲠᲔᲑᲘᲡ წინააღმდეგ სამხრეთ ვიეტნამის მთელ ტერიტორიაზე. სამხრეთვიეტნამელი პატრიოტები ინიციატივას ინიციატივას და სულ უფრო დიდ ზარალს აყენებენ მოწინააღმდეგეს.

11-დან 16 აგვისტოამდე ბენჩის პროვინციაში გაიმართული ბრძოლების დროს განთავისუფლების სანალსო შეიარაღებული ძალების მებრძოლებმა მწყობრიდან გამოიყვანეს ამერიკა-საიგონის ჯარების 700-მდე ჯარისკაცი და ოფიცერი, მოსპეს მოწინააღმდეგის 5 სამხედრო მანქანა და ჩამოაგდეს 2 თვითმფრინავი.

სამხრეთვიეტნამელმა პატრიოტებმა კუანგნამის პროვინციის ჩრდილოეთ ნაწილში 18 და 19 აგვისტოს გამართული ბრძოლების დროს დახოცეს ან დაჭრეს 200 ამერიკელი სამხედრო მოსამსახურე. გარდა ამისა პატრიოტებმა ჩამოაგდეს 7 თვითმფრინავი და ვერტმფრინავი და ხელთ იგდეს დიდძალი იარაღი.

20 აგვისტოს № 13 სტრატეგიულ გზატკეცილზე 35-წუთიან ბრძოლაში პატრიოტებმა მწყობრიდან გამოიყვანეს 200-ზე მეტი ამერიკელი ჯარისკაცი და ოფიცერი, მოსპეს 69 სამხედრო მანქანა და ჩამოაგდეს მოწინააღმდეგის 8 თვითმფრინავი და ვერტმფრინავი.

(საკდესი, 24 აგვისტო).

ᲡᲜᲐᲕᲚᲝᲒᲔᲑᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲔᲑᲡ

ᲡᲐᲔᲠᲗᲐᲨᲝᲠᲘᲡᲝ ᲡᲘᲛᲞᲝᲖᲘᲣᲛᲘ ᲙᲝᲡᲛᲝᲡᲣᲠᲘ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲘᲡ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲔᲑᲖᲔ

ᲢᲝᲙᲘᲝ, 25 აგვისტო. (საკდესი) დღეს აქ გაიხსნა მე-8 საერთაშორისო სიმპოზიუმი კოსმოსური მეცნიერებისა და ტექნიკის საკითხებზე, რომლის მუშაობაში მონაწილეობს ოცი ქვეყნის ოთხასამდე მეცნიერი. ექვსი დღის მანძილზე მეცნიერები გააკეთებენ მოხსენებებს და ერთმანეთს გაუზიარებენ აზრს უახლეს მიღწევებზე კოსმოსური მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში.

სიმპოზიუმის მუშაობაში მონაწილეობს საბჭოთა მეცნიერების დელეგაცია, რომელსაც მეთაურობს სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმთან არსებული კოსმოსური სივრცის კვლევისა და გამოყენების დარგში საერთაშორისო თანამშრომლობის საბჭოს „ᲘᲜᲢᲔᲠᲙᲝᲡᲛᲝᲡᲘᲡᲘ“ თავმჯდომარე აკადემიკოსი ბ. ნ. პეტროვი.

საკდესის კორესპონდენტთან საუბარში საბჭოთა დელეგაციის მეთაურმა თქვა, რომ საბჭოთა მეცნიერები სიმპოზიუმზე გაკეთებენ მოხსენებებს იმ პრობლემათა შესახებ, რომლებიც დაკავშირებულია კოსმოსური სადგურებისა და ხელოვნური თანამგზავრების ავტომატურ მართვასთან, კოსმოსურ კვლევაში გამოსათვლელი ტექნიკის გამოყენებასთან, აგრეთვე კოსმოსის კვლევის სამედიცინო-ბიოლოგიურ პრობლემებთან.

სიმპოზიუმის მუშაობაში მონაწილეობენ უცხოელი მეცნიერები ᲔᲣᲠᲝᲞᲘᲡ იაპონიის მთელ რიგ სამეცნიერო-საკვლევ ორგანიზაციებსა და ᲪᲔᲜᲢᲠᲔᲑᲘᲡ, სადაც სწავლობენ კოსმოსურ პრობლემებს.

ᲘᲜᲓᲘᲠᲐ ᲒᲐᲜᲓᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲐ

ᲓᲔᲚᲘ, 25 აგვისტო. (საკდესი). როგორც ᲘᲜᲓᲝᲔᲗᲘᲡ პრესის საააგენტომ გადმოსცა, ინდოეთის პრემიერ-მინისტრმა ინდირა განდიმ, რომელიც გამოვიდა ბანკებისა და გაზეთების მოსამსახურეთა მსობრივ მიტინგზე, განაცხადა, რომ ბანკების ნაციონალიზაციამ ინდოელი ხალხის უდიდესი ენთუზიაზმი გამოიწვია.

მაგრამ, განაცხადა მან, — ინდოეთის ეროვნული კონგრესის პარტიაში ჯერ კიდევ არიან ადამიანები, რომლებსაც არ სურთ ყურად იღონ მილიონთა ხმა. ინდირა განდიმ დამსწრეთ მოუწოდა უფრო დაბეჯითებით იშრომონ, რათა უფრო სწრაფად განხორციელდეს შთავრობის მიერ დასახული სოციალურ-ეკონომიური ღონისძიებანი.

ᲝᲙᲣᲞᲘᲠᲔᲑᲣᲚ ᲝᲚᲡᲢᲔᲠᲘᲨᲘ

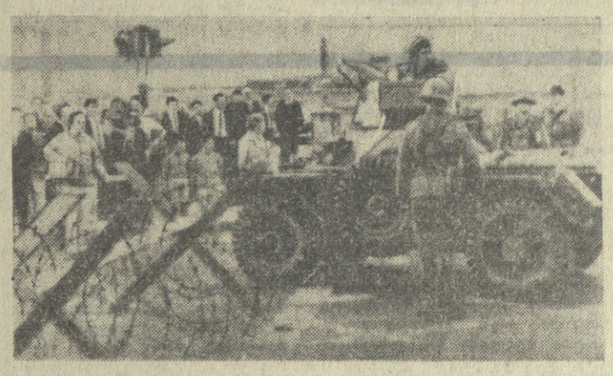

ᲑᲔᲚᲤᲐᲡᲢᲘ. საკდესის სპეციალური კორესპონდენტი ა. **ᲓᲠᲘᲐᲜᲝᲕᲘ** გვატყობინებს:

ᲑᲔᲚᲤᲐᲡᲢᲘᲡ ᲙᲐᲗᲝᲚᲘᲙᲣᲠᲘ ᲒᲘᲢᲝᲠᲔᲑᲘᲡ ᲐᲚᲘᲐᲜᲡᲘᲗ ᲓᲐᲛᲪᲕᲚᲘ ᲠᲐᲝᲜᲘᲡ ᲨᲘᲜᲐ ᲛᲝᲠᲬᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲪᲘᲐᲡᲗᲐᲜ ᲨᲔᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲓᲦᲔ. ᲕᲘᲠᲩᲘᲚᲘ ᲥᲣᲩᲘᲗ ᲓᲐ ᲒᲐᲡᲐᲡᲚᲔᲑᲚᲘᲗ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲗᲐᲜ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲘᲚᲘ ᲛᲔᲠᲘᲜᲓᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲪᲕᲔᲚᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲞᲝᲚᲘᲪᲘ

კარგია, თინა!

გუდაპეშტსა და დასავლეთ გერმანიის ქალაქ ვიურცბურგში დამთავრდა ევროპის თასის გათამაშება ცურვაში. ბუდაპეშტში გამოდიოდნენ ქალები, ვიურცბურგში — ვაჟები. საერთო გუნდურ ჩათვლაში წარმატება გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მცურავთა კოლექტივებს ხვდათ. საბჭოთა გუნდებმა ორივეგან მეორე ადგილები დაიკავეს.

საერთო აღიარება ჰპოვა საბჭოთა კავშირის ორგზის ჩემპიონისა და მეხიკოს ოლიმპიური ასპარეზობის მონაწილის, ჩვენი თანამემამულის თინა ლეკვეიშვილის მაღალმა ოსტატობამ. გულაღმა 100 მეტრზე ცურვაში მან აჩვენა დრო — 1 წუთი და 8,2 წამი და სსრ კავშირის ახალი რეკორდი დაამყარა. ამავე შეჯიბრებაზე გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მცურავებმა ევროპის სამი ახალი რეკორდი დაამყარეს — კომპლექსურ ცურვაში 4×100 მეტრზე აჩვენეს შედეგი — 4 წუთი და 34,8 წამი, ვეტცკომ 100 მეტრი თავისუფალი სტილით გაცურა 59,6 წამში, ხოლო 200 მეტრზე კომპლექსურ ცურვაში ვრუნერტის დრო იყო 2 წუთი და 27,5 წამი.

ვიურცბურგში გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის წარმომადგენელმა მათესმა 100 მეტრზე გულაღმა ცურვაში ახალი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა — 57,8 წამი, ხოლო საბჭოთა კვარტეტმა 4×200 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში ევროპის რეკორდი გაუუმჯობესა — 7 წუთი და 54,5 წამი.

სურათზე: თინა ლეკვეიშვილი.

სსრ კავშირის თასზე

თბილისის „დინამო“ — ნახევარფინალში

დაიწყო სსრ კავშირის თასის გათამაშება ქალთბურთში ვაჟთა გუნდებისათვის. თბილისის ჩვენს გუნდში მოხვდნენ კიევის არმიის სასპორტო კლუბის, ალმა-ატის „ლოკომოტივის“, მინსკის „ბურევესტნიკისა“ და თბილისის „დინამოს“ გუნდები. ორი გუნდი — ალმა-ატის „ლოკომოტივი“ და მინსკის „ბურევესტნიკი“ შეჯიბრებაზე არ გამოცხადებულან და დამარცხება ჩაეთვალათ.

ამიტომ გუშინდელი მატჩი სპორტის სასახლეში თბილისის „დინამოსა“ და კიევის სკა-შორის ფაქტიურად გადამწყვეტი შეხვედრა იყო. თბილისელთა სასტარტო ხუთეულში ვხედავდით ოსაგშვილს, ნარიმანიძეს, ლუკავას, სხიერელს, უგრეხელიძეს. ანგარიში ლეკვეამ გახსნა, მაგრამ მალე სტუმრებმა წონასწორობა აღადგინეს. ამის შემდეგ ინიციატივა ხელთ იგდეს თბილისელებმა და მოიგეს ტაიმი 40:33. მეორე ნახევარში კიეველებმა ნაწილობრივ შეამცირეს ქულათა სხვაობა, მაგრამ დამარცხებას მაინც ვერ გადაურჩნენ.

თბილისის „დინამომ“ მოიგო შეხვედრა 79:76 და ნახევარფინალში გავიდა.

მძლეოსანთა ახალი სტარტი

ჩვენი ქვეყნის მასობრივ სპორტულ ორგანიზაციათა რიცხვს ახალი, მეტად მნიშვნელოვანი შეჯიბრება — მძლეოსნობაში სსრ კავშირის თასის — „იზვესტიის“ თასის გათამაშება შეემატა. ეს არის წლევანდელი სეზონის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი სპორტული ღონისძიება.

შეჯიბრების მასობრივობაზე მეტყველებს თასის გათამაშების მრავალსაფეხურიანობა — ზონალური, მეოთხედფინალური, ნახევარფინალური და ფინალური შეხვედრები. თასის გათამაშების პირველი საფეხური — ზონალური შეხვედრები გაიმართა 24 და 25 აგვისტოს 29 ქალაქში.

ერთ-ერთი ზონალური შეჯიბრება თბილისში შედგა. იგი საზეიმოდ კვირას გაიხსნა „ლოკომოტივის“ სტადიონზე, ხოლო გუშინ ფინიში ჰქონდა. ჩვენი რესპუბლიკის დედაქალაქში თავი მოიყარეს სოხუმის, ბათუმისა და ქუთაისის სპორტსმენებმა და თბილისელ მძლეოსნებთან ერთად პაექრობა ჰქონდათ მძლეოსნობის თითქმის ყველა სახეობაში.

ქალებმა პირველ დღესვე დამთავრეს შეჯიბრება. მთავარი ჯილდო — თასი თბილისელებს ხვდათ. სიგრძეზე ხტომაში, როგორც მოსალოდნელი იყო, გაიმარჯვა თბილისელმა ლ. იევლევამ. მისი შედეგია 5 მეტრი და 85 სანტიმეტრი. 200 მეტრზე რბენაში ყველას აჯობა ბათუმელმა ვ. გოლობოროდკომ, დრო 26 წამი. ბადროს ტყორცნაში პირველი ადგილი დაიკავა ლ. ტუღუშმა (თბილისი) — 50 მეტრი და 60 სანტიმეტრი. 400 მეტრზე რბენაში გაიმარჯვა თბილისელმა ლ. კორკოტაძემ — 1 წუთი. სიმაღლეზე ხტომაში წარმატება ხვდა ჯ. ჩუბინიძეს (თბილისი) — 1 მეტრი და 63 სანტიმეტრი. მოეწყო აგრეთვე ესტაფეტები 4×100 და 4×400 მეტრზე. ორივე შეჯიბრებაში ფინიშთან პირველნი თბილისელები იყვნენ. ესტაფეტაში 4×100 მეტრზე გამარჯვებულებმა აჩვენეს დრო — 49,2 წამი, 4×400 მეტრზე — 4 წუთი და 10 წამი.

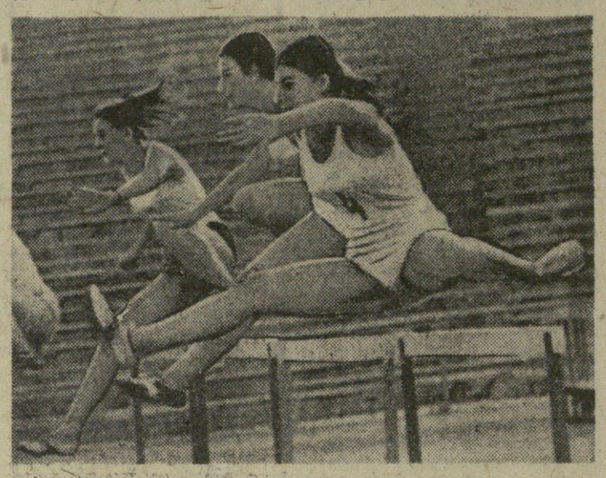

კვირას ვაჟებსაც ჰქონდათ სტარტები. ბადროს ტყორცნაში პირველობის მთავარი პრეტენდენტი იყო თბილისელი გ. გუდაშვილი და გამარჯვებაც მას ხვდა შედეგით 57 მეტრი და 60 სანტიმეტრი. სპორტულ სიარულში 20 კილომეტრზე უძლიერესი იყო ი. დელა-როსა. მან აჩვენა დრო 1 საათი, 32 წუთი და 43,2 წამი. 1500 მეტრზე რბენაში ფინიშის ხაზი პირველად გადალახა გ. სტარჩკოვმა (თბილისი) — 3 წუთი და 55,7 წამი. სიგრძეზე ხტომაში ყველას აჯობა ჯ. არუთიუნოვმა — 6 მეტრი და 76 სანტიმეტრი.

* * *

სურათებზე: მარცხნივ — ლ. იევლევა სიგრძეზე ხტომისას; მარჯვნივ — ქალთათვის თარჯრბენის ერთ-ერთი მომენტი.

ფოტო ვლ. ბინზაურგისა.

ეროვნული ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის მეცნიერებათა ინსტიტუტი

ვინ ?ულიჩმ, თასი?

ცურვა

ჩემპიონს რეკორდი ამშვენებს

ხუკეიის სროლა

სნაიპერთა გამჭრიახი თვალი

ფეხბურთი

„არარატი“, „პახტაკორი“ თუ...

კველიაშვილის მედლები

საბჭოთა სპორტსმენების ტრიუმფით დამთავრდა პლზენში ევროპის ჩემპიონატი ტყვიის სროლაში. ჩვენი სნაიპერები საშობლოში ჩამოიტანენ 15 ოქროს, 13 ვერცხლისა და 5 ბრინჯაოს მედალს.

მედლების მფლობელთა შორის არის ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელი შ. კველიაშვილი. ორმოცი ტაშხანის სროლაში (სტანდარტი 3×40) საბჭოთა გუნდმა, რომლის შემადგენლობაში შედიოდა შ. კველიაშვილი, 4.580 ქულა შეაგროვა და პირველი ადგილი დაიკავა. შ. კველიაშვილმა ოქროს მედალი მოიპოვა წოლილა მდგომარეობიდან სროლაში, ხოლო ბრინჯაოს — ჩოქელა მდგომარეობიდან სროლაში. სტანდარტში შ. კველიაშვილს აღმოაჩნდა 1187 ქულა. პირველ ადგილზე გამოვიდა კორნეევი — 1151 ქულა.

საბრძოლო შაშხანის სროლაში 300 მეტრზე (სტანდარტი 3×20) სსრ კავშირის მსროლელებმა როგორც გუნდურ, ისე პირად ასპარეზობაში პირველი ადგილები დაიკავეს, და ამასთანავე გადაამტკიცეს მსოფლიო რეკორდს.

სურათზე: ევროპის ჩემპიონატის ერთ-ერთი გამმარჯვებული შ. კველიაშვილი.

დიდი ფეხბურთის დღეები

დღეს იწყება საკავშირო ჩემპიონატის ახალი ტური ფეხბურთში უმაღლესი ლიგის იმ გუნდებისათვის, რომლებიც პირველი-მეოთხეხმეტე ადგილებისათვის იბრძვიან.

ჩვენი რესპუბლიკის ორივე გუნდი საკუთარ მოედანზე ითამაშებს. თბილისის დინამოელთა მეტოქე იქნება დონის როსტოვის არმიის სასპორტო კლუბის გუნდი, ხოლო ქუთაისის ტორპედოელთა — ბაკოს „ნეფტჩი“. ამავე დღეს მოსკოვში ერთმანეთს შეხვდებიან არმიის ცენტრალური სასპორტო კლუბისა და დონეცკის „შახტიორის“ ფეხბურთელთა კოლექტივები.

კვირას გაიმართა იმ გუნდების სამი შეხვედრა, რომლებიც ჩემპიონატში მეხუთეთმეტე-მეოცე ადგილებისათვის იბრძვიან.

ერევნის „არარატმა“ კიდევ ერთხელ გამარჯვება მოიპოვა — მოსკოვში. დამარცხა დედაქალაქის „ლოკომოტივი“ ანგარიშით 5:1.

ტაშკენტის „პახტაკორმა“ საკუთარ მოედანზე მოუგო სვეროდონეცკის „ურალმაშს“ 1:0.

მატჩი ალმა-ატაში კუიბიშევის „ერილია სოვეტოვისა“ და ალმა-ატის „ავანგარდის“ გუნდებს შორის დამთავრდა ალმაატელთა გამარჯვებით 2:1.

მატჩები, გოლები, პეტრრები

ბაიმართა მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩები ფეხბურთში. როიდე-ანანიერიში. ბრაზილიის ნაკრებმა დაამარცხა ვენესუელის გუნდი 6:0. ბურთები გაიტანეს ტოსტაომ (3), ეელემ (2) და ჟაირმა (1). ბუენოს-აირესში არგენტინის გუნდმა მოუგო ბოლივიის ფეხბურთელებს 1:0. ეს ერთადერთი ბურთი პენალტით გაიტანა ალბრეხტმა. მატჩი ასუნსიონში პარაგვაისა და კოლუმბიის ნაკრებთა შორის დამთავრდა პარაგვაელთა გამარჯვებით 2:1. გოლების ავტორები იყვნენ არუანი (2) და სეგოვია (1).

შედეგა „ა“ კლასის მეორე ჯგუფის მეოთხე ქვეჯგუფის გუნდების შეხვედრები ფეხბურთში. თბილისის „ლოკომოტივმა“ ფრედ (0:0) დამთავრა მატჩი ციმბირიოვში „მოლოდოასთან“, ხოლო ტყიბულის „მეშახტე“ დამარცხდა რიგაში „დაუგავასთან“ შეხვედრაში 0:2.

ბრნოს სიურპრიზი

მსოფლიო ჩემპიონატის მონაწილეებმა მედლების უკანასკნელი კომპლექტები გაიათამაშეს ეთოხვიანის ჩეხოსლოვაკიის ქალაქ ბრნოს.

მთავარი სიურპრიზი ქალთა საგზაო-ველო რბოლის ფინიშთან მოხდა. დისტანცია 70 კილომეტრი იყო. ჩვენს სპორტსმენებს წარმატების რეალური შანსები ჰქონდათ, ისინი დიდხანს სათავეში ეჭიდნენ რბოლას, მაგრამ მოულოდნელად ფინიშთან წინ გაიჭრა ამერიკელი ელეონორ ბოლი. ბოლმერი და მსოფლიოს ჩემპიონობა მოიპოვა. ვერცხლის პრიზიორი გახდა ინგლისელი სპორტსმენი ბ. სუინნერტონი. საბჭოთა ველოსიპედისტებიდან უკეთესი შედეგი აღმოაჩნდა ნ. ტროფიმოვას. მას ბრინჯაოს მედალი ერგო.

ოთხი მსოფლიო რეკორდი

ლვოვში, 25 აგვისტო. (საკუთარი კორ.). გუშინ ლვოვში დამთავრდა „ოლიმპიური იმედის“ ტურნირი. შეჯიბრებაში ოთხი მსოფლიო რეკორდი დამყარდა. პირველი ძმიმე წონის იუნიორ შტანგისტთა შორის. რიგელმა ტიკუ იუგარმა აწია 152,5 კილოგრამი, ხოლო სამჭიდში 447 კილოგრამი მოაგროვა. კრიეიო-როგის წარმომადგენელმა სტუდენტმა ალექსანდრე კონოვალიოვმა აიტაცა 133 კილოგრამი და აკრა 178 კილოგრამი.

მაპეულის სიყვარულს შეპერებული...

მიხეილ ხანანაშვილის ცხოვრების რვა ათეულმა წელმა მეტეორივით ჩაიქროლა და თვალს მიეფარა. დრომ თან გადიყოლა წინააღმდეგობებით სავსე დუხჭირი ყოფა, ზრუნვაში თეთრად გათენებული ღამეები, ოცნება ფრთაშესხმით განცდილი ბედნიერების წუთები.

ვინ იდგილი იყო მისთვის წინ აღდგომოდა თანატო�ურად მორწმუნე მშობლების ურყევი ნება: რელიგიის უღრტვინველ მორჩილებად აღეზარდათ საკუთარი შვილები. საერო განათლების მიღების სსტაკად მოწინააღმდეგენი ცოდნის შეძენის აუცილებელ პირობად საღვთო წიგნების ძველი ებრაული, ებერული ენით (ლაშონ აკადოშით) კარგად კითხვას თვლიდენ. და ყოველდღიური ცხოვრების ატრიბუტებად რელიგიური რიტუალების თავის დროზე შესრულებას მიიჩნევდნენ.

და მაინც მიხეილს სხვა ცხოვრება ეზიდვადა, რელიგიის ბურუსით მოცული გარემოდან სხვა ყოფისაკენ ილტვოდა. ეს სწრაფვა გაეძლიერა იმ ხანში ქუთაისში ყამართულმა რევოლუციურმა გამოსვლებმა, ბაღში მოწყობილმა მიტინგებმა, რევოლუციონერთა შეუდრეკელმა და მგზნებარე სიტყვებმა. ახლო ნათესავისა და უშიშარი რევოლუციონერის იცავრიტანაშვილის ხელის კეთილდღეობისათვის შეწირულმა ლამაზმა სიცოცხლემ მის თვალში მთლიანად ახადა ფარდა ამქვეყნიერ უსამართლობისა და უსამართლობას. საბოლოოდ განისაზღვრა მისი ნამდვილი ადგილი ცხოვრებაში.

ნიჭიერი ყმაწვილის სწრაფვა, ცოდნის დაუფლების დიდი სურვილი მხედველობიდან არ გამორჩენია ქუთაისის სათავადაზნაურო გიმნაზიის დირექტორს, იოსებ ოცხელს. მისი რეკომენდაციით, ქუთაისს დაწყებითი საერო სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ, მიხეილი მიადგა თბილისის კომერციული სასწავლებლის გიმნაზია-ისტორიის მასწავლებლის ივანე რატიშვილის კრებს.

ლუკმაპურს დანაბრებულმა, სხვის ჯერქვეშ შეფარებულმა ყმაწვილმა, მოლოდინი საესებით გაამართლა. კომერციული სასწავლებელი ოქროს მედლით დამთავრა, ტომსკის ტექნოლოგიურ ინსტიტუტში შევიდა და აქაც თავი გამოიჩინა მუყაითობითა და დადი ტომიმსოყვარეობით. რიგა მშობლიურ საქართველოს დამორებრ ფოროლოდ სიყვარულ მოგონებელ შეუკავშვდა. ეს მოსწავლე ქართველ სტუდენტთა სათვისტომოს მოაშურებდა, მათთან ერთად ენენების თვალით გადასწედებოდა იმ დროს, როდესაც საქართველოს ეშნებოდა საკუთარი უმაღლესი სასწავლებელი, სადაც უბრალო ხალხის შეილები უსასყიდლოდ ისწავლიდნენ და ცხოვრებაში გზას გაიკვლევდნენ.

მიხეილმა ვერ შეძლო ტომსკის უმაღლესი სასწავლებლის დამთავრება, პირველმა მსოფლიო ომმა მოუსწრო და ჯარში გაიწვიეს. რამდენი იტვი, არაბელი წყობილებისადმი პროტესტ ის გრძნობა აღუძრავს ჯარისკაცის ფარაჯის ქვეშ მფეთქავ გულებკაცთა გულებში მის ღრმაშინაარსიან სიტყვებს, მოლვარე საუბრებს.

ოქტომბრის მზეს თბილისის ქუჩებში შეხვდა, მთელი გულითა და სულით შეეგება მის ამობრმეტყველების ფაკულტეტის 8 სემეესტრი, მაგრამ მისი გული და გონება მაინც ტექნიკური მეცნიერების დაუფლებისაკენ იყო მიმართული. საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის ნებართვით იგი 1922 წელს სწავლის გასაგრძელებლად გერმანიაში გაემგზავნა. იქ ყოფნის ოთხი წლის განმავლობაში მშობლიურ მიწის ძახილი ერთი წუთითაც არ შორდებოდა მის ყურთა-სმენას, უმსუბუქებდა უცხოეთში სტუდენტობის მძიმე ჯაჭვის წვვა, აყენებდა საქართველოს დაშორებით გამოწვეულ ყრუ ტკივილებს.

ამ ძახილს, მამულის განუსაზღვრელი სიყვარულს უდიდესი წყენებას. ასევე სიხარულითა და ალტაცებით მიიღო, იმედის ნაპერწკალი გაადვივა მის გულში აკადემიკოს იოანე ჯავახიშვილის ნათქვამმა თბილისის ქართული უნივერსიტეტის დაარსების შესახებ. თავისი პირუთვნელი და აქტიური წვლილიც კი შეტანია იმ საქმეში. ქუთაისში ჩავიდა. ნათესავებსა და ნაცნობ-მეგობრებს შორის შეაგროვა ფასი და უნივერსიტეტის მშენებლობის ფონდში შეტანა. უნივერსიტეტის სამეცნიერო საბჭოს სხდომამ ურჩესი ამდლობა გამოუცხადა ქართული ეროვნული კულტურის აღორძინების საქმის მოამაგე ახალგაზრდას.

ივანე ჯავახიშვილის უშუალო რეკომენდაციითა და წინადადებით მიხეილ ხანანაშვილი ჩარიცხულ იქნა ქართული უნივერსიტეტის ეიბრძნიმეტყველების ფაკულტეტის საენათმეცნიერო კურსზე. ეს ერთადერთი ადგილი ეროვნული ენის, ლიტერატურისა და ისტორიის ფაკულტეტად ჩაეფუძნა. ქართველ ხალხთან ერთად. მთელი ჩვენი ქვეყნის აღმშენებლობის დიად საქმეში.

სამშობლოში დაბრუნებულმა სპეციალისტმა დიახაც იმოვა თავისა ნამდვილი ადგილი ცხოვრებაში. ჯერ მუშაობდა წარმოებაში, შემდეგ სამხატვრო აკადემიის მხატვრული კერამიკის კათედრის დოცენტად, 1930 წლიდან მოღვაწეობდა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სალიკატური ტექნოლოგიის კათედრაზე. სულ ერთია, იყო იგი ფაკულტეტის დეკანი თუ კათედრის ოიგანთა მეცნიერი თანამშრომელი, მის საქმიანობას ერთი კეთილშობილური მიზანი ამოძრავებდა: მაქმედებელ ადამიანებისა, ინჟინერ-ტექნიკოსთა ეროვნული ენერგიის, ეროვნული ინტელიგენციის ფორმირებისა. ეროვნული ინტელიგენციის ფორმირებისა, ეროვნული ენერგიის ფორმირებისა,